INTEGRAAL VEILIGHEIDSPLAN 2023 — 2027

GEMEENTE Arnhem

Fatale branden, gruwelijk geweld en dreigende explosieven – wat hebben wij in Arnhem veel met elkaar meegemaakt. Hoe wij ook ons best doen voor deugdelijk onderwijs, mooie woningen en schone lucht – zonder veiligheid werkt niets. Als in ons gevecht van goed tegen kwaad de boosdoener wint, verliezen wij onze jeugd en onze toekomst.

Maar weten wij criminelen uit onze buurten te weren, slagen wij erin onze jeugd weerbaar te maken tegen het foute geld en tonen wij met schone buurten dat goed gedrag loont, dan trekken wij hele wijken uit de goot.

Daarvoor werken wij. De partners bij zorg, welzijn, onderwijs en wonen kijken hoopvol naar veiligheid. Worden wij van partners bondgenoten, dan bereiken wij de verbreding en verdieping die wij voor de komende jaren nodig hebben.

Want wij hebben al pionierend goed in de vingers gekregen hoe wij met ons allen criminelen zowel kunnen tegenhouden als vóór zijn.

Handhaving en controles helpen, dankzij onze voorwaarden voor vergunningen, onze Bibob-checks op eerlijke handel en wandel van vergunningenaanvragers en de camera's die wangedrag op straat registreren. Het sterkst helpen de meldingen van onze bewoners; nu de Arnhemmers gaan zien dat die worden nagetrokken, is de meldingsbereidheid verhoogd. Doordat wij laten zien hoe wij ons best doen en wat dat teweeg brengt. Om te beginnen in de wijken met onze inzet voor schoon, heel en veilig.

Wat werkt, is hoe wij in pedagogische wijken de ouders versterken met jongerenwerkers, docenten, wijkagenten, straatcoaches, handhavers en andere opvoeders. Wij willen de beste mensen trekken naar de wijken die dat het hardste nodig hebben – om te beginnen in Arnhem-Oost.

De samenwerking tussen de organisaties in de veiligheidsketen staat intussen als een huis, van politieagenten tot inspecteurs en van handhavers tot Officieren van Justitie. Het wordt onze missie om de wijkgerichte benadering van de veiligheidsorganisaties te verbreden met de inzet van zorgverleners en hulp-verleners op wijkniveau. Het is mij een lief ding als ook de woningcorporaties en verenigingen van eigenaren hun steentje bijdragen, met conciërges die bewoners beschermen met toezicht op schone portieken en eerlijk bezoek.

Ik zie een grote stap vooruit komen, met stip op één dat wij de misdaad der misdaden tot staan weten te brengen, de geniepige gemene dagelijkse kwellingen van overlast vanuit woningen of in de straat juist daar waar wij het veiligst hopen te zijn – thuis in onze eigen wijk, in onze prachtige stad. Mijn bondgenoten en ik – wij begrijpen onze opdracht: erop af!

Ahmed Marcouch, burgemeester van Arnhem

INHOUD

SAMENVATTING 6

1 — Inleiding 9

2 — Wijkveiligheid 11

3 — Zorg en veiligheid 17

4 — Ondermijnende Criminaliteit 21

5 — Digitale criminaliteit 25

6 — Openbare orde en sociale onrust 29

7 — Preventieve jeugdaanpak 35

8 — De randvoorwaarden 41

9 — Tot slot 45

—

SAMENVATTING

Het is ons doel om overlast en criminaliteit in Arnhem te voorkomen en tegen te gaan. Het Arnhems misdaadcijfer (65,9 misdaden per 1.000 inwoners in 2022) moet omlaag. Liefst naar nul, maar in ieder geval naar het landelijk gemiddelde (45,5). Dit doen we door kwetsbare plekken fysiek aan te pakken, overlast te beëindigen, mensen die overlast veroorzaken aan te pakken en zorg te bieden, beroepscriminelen te weren, radicalen en relschoppers aan te pakken en kwetsbare kinderen en jongeren een alternatief te bieden. Door inspanningen en resultaten zichtbaar te maken, laten we inwoners en bezoekers zien dat Arnhem een fijne en veilige stad is.

Dagelijkse overlast en criminaliteit tasten de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid in de wijken en buurten aan. De aanpak van verloedering en overlast in de wijken heeft hoge prioriteit. De komende jaren pakken we met de wijkveiligheidsplannen overal in de stad concreet verloedering en overlast aan. Kwetsbare plekken maken we “schoon, heel en veilig”. We sluiten panden die een bron zijn van overlast of gevaar. We zorgen voor meer handhavers op straat.

Veel overlast en onveilige situaties in Arnhem worden veroorzaakt door mensen met verward of onbegrepen gedrag. We voorkomen veiligheidsproblemen door bij signalen vroegtijdig en persoonsgericht in te grijpen op wijkniveau. We verbeteren de aanpak van ernstige problematiek in het Zorg- en Veiligheidshuis. We zorgen voor opvang van personen met wie het toch mis gaat. Om de preventie en de opvang beter te maken zorgen veiligheids- en zorgprofessionals binnen en buiten de gemeente de komende jaren voor een sterk vangnet.

Ondermijnende criminaliteit maakt misbruik van de legale structuren en verstrengelt daarmee de criminele onderwereld met de bovenwereld. En dat heeft grote negatieve gevolgen voor de Arnhemse inwoners, ondernemers en onze wijken. Daarom maken we Arnhem onaantrekkelijk voor beroepscriminelen. Dat doen we door onze eigen medewerkers te trainen, zodat zij ondermijnende invloed zien en weren. Daarnaast maken we burgers bewust, zodat we meldingen krijgen waarmee we aan de slag kunnen. Het Arnhems interventieteam pakt alle aspecten van ondermijning aan: drugspanden, mensenhandel, witwassen en zorgfraude.

We zetten ons meer in tegen digitale criminaliteit. Waar criminelen vroeger een openstaand raam inklommen, zoeken ze nu online naar kwetsbare personen. Ook Arnhemmers zijn te vaak slachtoffer van digitale oplichting en diefstal. Daarom gaan we meer voorlichting geven, vooral aan de meest kwetsbare groepen. Ook bouwen we de komende tijd aan een sterk netwerk dat in staat is om een stevige dam te vormen tegen de steeds groter wordende digitale criminaliteit.

We zorgen ervoor dat het groeiend aantal evenementen en demonstraties veilig zijn. Net als het uitgaansleven. Want Arnhem is een gastvrije stad, waarin iedereen zich veilig en vrij moet voelen. We gaan polarisatie en radicalisering tegen door tijdige signalering en aanpak én door belangrijke samenbindende personen in Arnhem bijeen te brengen. We leren kinderen dat democratie en kritisch denken belangrijk zijn. We investeren we de komende tijd aanzienlijk geld in brandweer- en gezondheidszorg.

Tot slot zetten we de inzet van de Aanpak Preventie met Gezag onverminderd voort: we geven kwetsbare kinderen en jongeren perspectief, door het netwerk om hen heen thuis, op school en op straat te versterken. We doen dit door interventies in de thuissituatie, door een veilige school en betaald werk.

Om dit plan te laten slagen, zijn stevige regie en aansturing vanuit het stadhuis, een solide informatievoorziening en voldoende slagkracht op straat noodzakelijk. Dit vraagt om een langdurige inzet van mensen en middelen.

1 —
INLEIDING

Dit is het Integraal Veiligheidsplan (IVP) van de gemeente Arnhem voor de periode 2023-2027. Het college biedt de gemeenteraad het voorstel aan, het is aan de raad om het IVP vast te stellen. Het betreft een wettelijke verplichting voortkomend uit de Politiewet. Het IVP is het vervolg op de kadernota Veiligheid 2018-2022. De term IVP is inmiddels meer ingeburgerd onder gemeenten dan de kadernota. Daarnaast dekt het woord ‘plan’ beter de lading: doel is namelijk om zo concreet mogelijk de prioriteiten en inzet weer te geven. Zo kunnen we duurzaam bouwen aan een veilige stad.

Veiligheid is een breed onderwerp. Daarom is het goed te vermelden dat dit IVP, hoewel integraal, niet over alle vormen van veiligheid gaat: zo blijven verkeersveiligheid en externe veiligheid (bescherming tegen rampen e.d.) buiten beschouwing. Het IVP richt zich op het werkveld van de gemeentelijke afdeling Veiligheid, die de dagelijkse veiligheidsomstandigheden en -beleving van Arnhemmers en bezoekers van Arnhem als uitgangspunt heeft. Om criminaliteit aan te pakken, zijn we afhankelijk van de betrokkenheid en inzet van diverse veiligheidspartners. Zowel het Openbaar Ministerie als de Politie zijn beperkt in capaciteit en middelen. In de lokale driehoek worden in nauwe afstemming de prioriteiten gesteld en inzet bepaald die het meest bijdragen aan de veiligheid van inwoners, ondernemers en bezoekers van Arnhem. Uiteraard staat het veiligheidsbeleid niet op zichzelf, maar wordt dit in een brede context uitgevoerd, in samenhang met beleidsvelden als leefbaarheid, zorg, economie en jeugd. Om het IVP behapbaar en overzichtelijk te houden, wordt deze context wel benoemd maar niet uitvoerig behandeld.

Bij het bepalen van de prioriteiten baseren we ons zowel op data als op de ervaringen van burgers en de professionals op straat. Cijfers zijn indicatoren. Gelukkig zijn in Arnhem vele professionals dagelijks in de wijken op straat: zij geven kleur aan de indicatoren en vertellen het verhaal achter de cijfers. Het zijn jongerenwerkers, sociaal werkers, straatcoaches, handhavers, wijkagenten, buurtconciërges en zorgwerkers. Ook zorgen we ervoor dat we veel contact met inwoners en ondernemers hebben: we organiseren daarvoor buurt- en ondernemersbijeenkomsten, inspraakavonden, enquêtes en werkbezoeken vullen het beeld verder aan. Omdat we steeds beter worden in de analyse van de cijfers en de ervaringen, winnen de probleemanalyse en de aanpak aan kracht.

Dit IVP hebben wij niet voorgelegd aan burgers, omdat het abstractieniveau niet aansluit bij de leefwereld van burgers. Dat geldt wel voor de wijkveiligheidsplannen die onderdeel zijn van dit IVP (zie paragraaf 2). Deze plannen worden vanaf de zomer 2023 besproken met de wijkbewoners en hun aandachtspunten worden meegenomen in de aanpak.

De afgelopen tijd hebben wij al een aantal deelterreinen voorzien van een aanpak: de wijkveiligheid, het plan van aanpak ondermijning, het deelplan mensenhandel, het plan van aanpak Preventie met Gezag (voortzetting van het Breed Offensief Tegen Ondermijnende Criminaliteit), Veilig In en Om School (VIOS), Veilig Uitgaan etc. Ook het recent gepubliceerde Actieplan Overlast is hiervan een goed voorbeeld. Voor een aanzienlijk deel bestaat dit IVP dus niet uit nieuwe plannen, maar om een uitwerking, intensivering en kwalitatieve verbetering van bestaande plannen. En daarbij zijn de plannen slechts de start, uiteindelijk komt het aan op de uitvoering, waarin kundige mensen iedere dag weer een stap extra doen voor Arnhem, haar inwoners en haar bezoekers.

2 — WIJKVEILIGHEID

HET DOEL

Dagelijkse overlast en criminaliteit tasten de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid in de wijken en buurten aan. Dit kan een grote rol spelen in het leven van Arnhemmers. Daarom geven we wijkveiligheid prioriteit en **zorgen we ervoor dat het aantal incidenten omlaag gaat en het gevoel van veiligheid omhoog**. We pakken verloedering, overlast en crimineel gedrag aan door plekken fysiek te verbeteren en meer preventief en handhavend op te treden. Via een persoonsgerichte aanpak worden de notoire overlastgevers in de wijk aangesproken op hun grensoverschrijdende gedrag. Door dit voor wijkbewoners zichtbaar te maken, vergroten we de aangiftebereidheid. Zo weten we nog beter wat er op straat gebeurt en betrekken we bewoners en ondernemers bij de aanpak.

Naast plannen voor de wijken maken we plannen voor een integrale aanpak van kwetsbare plekken (hotspots) in de stad, die wordt aangestuurd door een speciaal daartoe aangewezen functionaris. De Lokale Driehoek Arnhem (politie, OM en gemeente) geeft de wijkveiligheid prioriteit.

Veiligheid is van iedereen en voor iedereen: het mag daarbij niet uitmaken wie je bent of in welke wijk je wieg heeft gestaan. Wijkveiligheid is onderdeel van de aanpak Arnhem-Oost, waarin langdurig wordt ingezet om de leefbaarheid in de kwetsbare wijken van Arnhem zichtbaar te verbeteren.

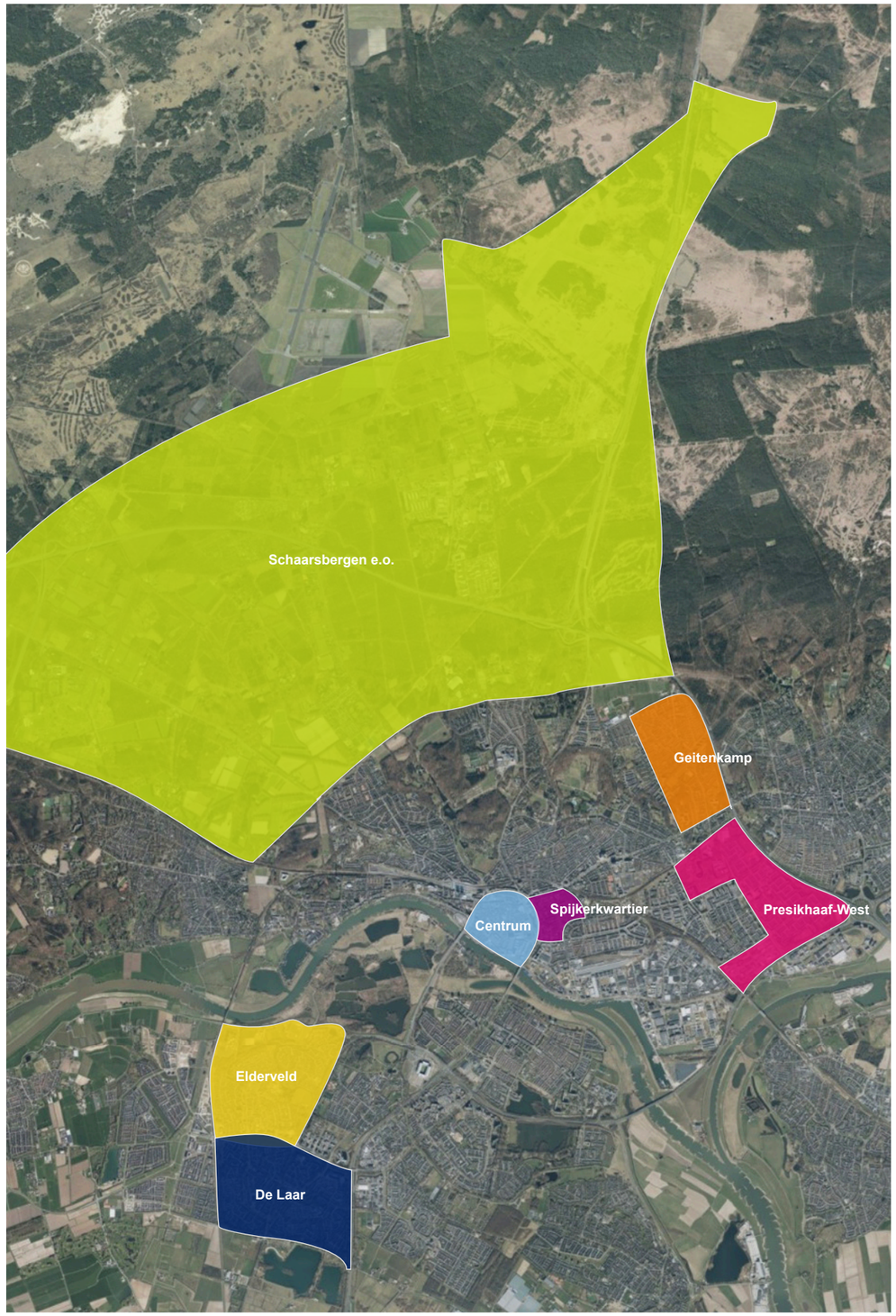

HET BEELD

Het beeld van de wijken is opgebouwd uit de openbare cijfers van ‘De staat van de stad’ en de Arnhemse Leefbare Wijken Monitor (ALW), de cijfers van politie en handhaving (waarbij via het instrument radar/sonar zogenoemde hotspots inzichtelijk zijn), de schouw en de ervaringen van de professionals in de wijk. De staat van de stad laat zien dat inwoners van Arnhem de leefbaarheid van hun woonomgeving gemiddeld met een 7,2 beoordelen. Dat cijfer is sinds 2015 stabiel. In de wijken Geitenkamp en Presikhaaf West is het rapportcijfer voor leefbaarheid lager dan gemiddeld. Inwoners van Arnhem geven de veiligheid in hun buurt gemiddeld een 6,7. Ook dit cijfer is sinds 2015 min of meer stabiel. Inwoners in de wijken Spijkerkwartier, Presikhaaf-West en Geitenkamp beoordelen de veiligheid in hun buurt lager dan gemiddeld. 28% van de inwoners voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Maar in de wijk Spijkerkwartier is dit voor 58% van de inwoners het geval. Het aantal geregistreerde misdrijven per 1.000 inwoners is het hoogst in het Centrum, Schaarsbergen e.o. en het Spijkerkwartier. In het Centrum wordt de meeste overlast gemeld, gevolgd door het Spijkerkwartier en de Geitenkamp. Geluidsoverlast blijft de meest genoemde bron van overlast, gevolgd door overlast door verwarde personen en overlast door alcohol en drugs.

De afgelopen jaren hebben we al de nodige wijkproblematiek aangepakt: de persoonsgerichte aanpak in de Geitenkamp rond de jaarwisselingen van 2020, 2021 en 2022 en de jeugdoverlast in De Laar en in de Steenstraat rondom de aanpak “Schoon, heel en veilig” zijn hiervan goede voorbeelden. Ook zijn we succesvol aan de slag gegaan met scholen, jongerenwerk en organisaties die zich dagelijks bezighouden met het tegengaan van overlast. We vormen een alliantie met al onze partners in de stad om de problematiek te lijf te gaan. En dat blijven we doen omdat het moet en omdat we er gewoonweg nog niet zijn. De hardnekkige overlast rondom Musispark, Bartokplein en de parkeergarages en de jeugdoverlast in Elderveld en Presikhaaf maken dit duidelijk.

WAT DOEN WE?

1 We pakken met de wijkveiligheidsplannen verloedering en overlast aan

We hebben voor heel Arnhem wijkveiligheidsplannen opgesteld en geven daar de komende jaren met prioriteit uitvoering aan. In de wijkveiligheidsplannen worden prioriteiten en hotspots benoemd, met daaraan gekoppeld een zichtbare aanpak. We pakken verloedering, overlast en crimineel gedrag aan door plekken fysiek te verbeteren en meer preventief en handhavend op te treden. De inspanningen die de diverse partners in de wijk hiervoor gaan uitvoeren, worden concreet benoemd: aantal controles, acties door handhaving en politie, interventie door straat- en jongerenwerk enz. Dat houdt bijvoorbeeld in dat bewoners worden aangesproken op hufterig gedrag (bijvoorbeeld in het verkeer) en dat foutparkeerders worden beboet.

Om te weten wat we moeten doen, gebruiken we de informatie van de radar-sonar, een informatiesysteem waarmee we vijf categorieën overlast per wijk inzichtelijk maken en trends signaleren. Ook baseren we ons op informatie die we ophalen bij een schouw van de buurt, waarbij we zien en van buurtbewoners horen wat er niet goed is in hun buurt. Deze informatie verrijken we kwalitatief met de informatie die de professionals in de wijk ons geven: straatcoaches, handhaving, wijkagent, jongerenwerk, straathoekwerk etc. Zij staan immers dagelijks in verbinding met de wijkbewoners. De analyse van al deze informatie wordt uitgevoerd door het Cluster Informatie en Veiligheid binnen het gemeentelijk veiligheidsteam. Een keer per maand per wijk worden de inspanningen en resultaten in het wijkveiligheidsoverleg met de partners besproken, waarbij ook de resultaten van de radar-sonar worden betrokken. Twee keer per jaar wordt er een wijkschouw gehouden. Professionals en wijkbewoners toetsen hun gezamenlijke beeld aan de werkelijkheid op straat. Wijkbewoners worden actief betrokken bij de uitvoering en herijking van de wijkveiligheidsplannen.

2 Kwetsbare plekken maken we “schoon, heel en veilig”

We voeren een integrale aanpak uit in een afgebakend gebied om verloedering en onveiligheid tegen te gaan. Dat vergt doorzettingsvermogen en een lange adem, daarom komt er een gemeentelijke functionaris die de aanpak van de stedelijke overlast aanstuurt en langdurig inzet op het terugdringen van overlast op hotspotplekken in de stad. Het onlangs gepubliceerde Actieplan Overlast gaat hier dieper op in. Voor de komende jaren willen we deze aanpak op een aantal belangrijke plekken in de stad uitvoeren. Daarbij gaat in het bijzonder de aandacht uit naar die plekken in de stad die sinds jaar en dag te vaak schouwtoneel zijn van overlast. Denk aan de overlast in het Musispark, het Bartokplein en de parkeergarages en het winkelcentrum aan de Oostburgwal in De Laar. We maken het verschil met een combinatie van fysieke en persoonsgerichte maatregelen (denk aan gebiedsverboden).

Met deze aanpak hebben we ervaring opgedaan in de Steenstraat en omgeving, dat overigens nog steeds is onderworpen aan een integrale aanpak. Een team van professionals uit het wijkveiligheidsoverleg- aangevuld met medewerkers van Openbare Ruimte, Zorg, Verkeer, Handhaving en Economie ging aan de slag met de aanpak van een aantal concrete actielijnen als: branchering, cameratoezicht, gribusplekken, persoonsgerichte aanpak van overlast gevende personen in de wijk en het betrekken van bewoners en ondernemers. Maar denk ook aan het verwijderen van graffiti, zwerfvuil en weesfietsen of het aanpakken van asociaal gedrag in het verkeer. Deze aanpak zijn we ook gestart in Klarendal (onder de naam “de Hommel en de Singel”).
Het is een aanpak die veel meer omvat dan enkel de veiligheid. Het vraagt om veel energie en betrokkenheid van alle betrokken partijen om in korte tijd significante resultaten te boeken. We borgen hierbij de onderlinge informatiedeling en zorgen ervoor dat deze altijd voldoet aan de vereisten van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Een bijzonder aspect van kwetsbare plekken is de verkeerssituatie. We zetten ons de komende tijd in om asociaal en/of strafbaar gedrag in het verkeer (met veel lawaai optrekken, te hard rijden, door rood rijden) tegen te gaan en te bestraffen, door controle en handhaving. Inspiratie daarvoor vormt de Rotterdamse verkeersaso-aanpak.

3 We sluiten panden die een bron zijn van overlast of gevaar

We dringen de overlast, criminaliteit en gevaarlijke situaties vanuit panden terug met het integrale Interventieteam Panden. Iedere zes weken vindt een integrale controle plaats van alle overlast gevende panden in de wijken. Zijn er misstanden? Dan nemen we maatregelen. Er is dan sprake van overbewoning, illegale uitbouw, onveilige elektra, illegale huisvesting of woonoverlast. Alle betrokken afdelingen van de gemeente en de politie houden een actuele lijst bij. Indien nodig worden gespecialiseerde partners als de Arbeidsinspectie en de Afdelingen Vreemdelingen Identificatie en Mensenhandel betrokken.

4 We zorgen voor meer handhavers op straat

Naast het aanpakken van verloedering, het verbeteren van plekken en het persoonsgericht aanpakken van personen is dagelijkse handhaving van de openbare orde cruciaal voor het slagen van de wijkveiligheidsplannen. Handhavers zijn de zichtbare hand, helpend als het kan en bestraffend als het moet. We zorgen, daartoe gesteund door de raad, voor een actieve en structurele straatcapaciteit van minimaal 29 handhavers. Dit doen we vanaf 2023, in lijn met de aangenomen motie van de raad. Hiervoor is nodig dat we een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven voor aspirant handhavers. Daarom hebben we goede banden met opleidingscentra en aanpalende beroepsgroepen als politie en de beveiligingssector. We zorgen dat we marktconform belonen. De wijken waarin deze kwetsbare plekken zich bevinden, krijgen een vast handhavingskoppel. Daarmee zorgen we ervoor dat de handhavers meer bekend zijn voor en met de wijkbewoners. De kaders voor het handhavingswerk leggen we neer in het Handhavingsbeleid en het Plan Leefbare Wijken.

3 — ZORG EN VEILIGHEID

HET DOEL

Vanuit zorg en veiligheid richten wij ons op een goede ondersteuning van inwoners met aandoeningen of beperkingen, zoals psychische klachten, een licht verstandelijke beperking, dementie of verslaving. Bij verward gedrag gaat het om mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen iets aan kunnen doen. **Inwoners die verward gedrag vertonen, willen we de juiste zorg bieden om de veiligheid van deze inwoners en hun omgeving te vergroten, overlast terug te dringen en de leefbaarheid en veiligheid in de wijken te verbeteren.** Het liefst doen we dat preventief door inwoners die een veiligheidsrisico kunnen gaan vormen tijdig in beeld te krijgen en laagdrempelig te helpen. Als dat niet lukt en er toch een onveilige situatie ontstaat, willen we overlast zo veel mogelijk voorkomen, oplossen of beperken. Hierbij willen we dat politie en handhaving zoveel mogelijk ontlast worden en dat zij zo vlot mogelijk passende zorg kunnen inschakelen. Een goede samenwerking tussen zorgprofessionals en veiligheidspartners is hierbij essentieel. Complexe regelgeving, multiproblematiek en een veelheid aan betrokken partijen vormen uitdagingen. De afgelopen periode zijn al stappen gezet op het gebied van de samenwerking en ontwikkeling van de ketenaanpak. We investeren in deze verbinding, zorgen voor een integrale afstemming zodat de opvang en aanpak verbeteren.

HET BEELD

Iedere situatie van inwoners met persoonlijke problemen is anders. Soms is direct duidelijk dat een inwoner acuut hulp nodig heeft, maar in veel gevallen ligt dit genuanceerder. Partijen binnen het zorg- en veiligheidsdomein spannen zich in om passende hulp aan inwoners te geven. Vaak is sprake van psychische problematiek, verslavingsproblematiek, licht verstandelijke beperking of een combinatie daarvan. Ook kan dementie aan het verwarde of onbegrepen gedrag ten grondslag liggen.

De politie registreert meldingen van personen die verward gedrag laten zien onder een aparte meldcode, namelijk E33. We zien dat het aantal meldingen met deze meldcode stijgt. In de afgelopen 10 jaar is het aantal politieregistraties van overlast door een verward persoon meer dan verdrievoudigd (van 36 per 10.000 inwoners in 2012 naar 133 in 2022). Dit is weliswaar in lijn met de landelijke trend, maar zowel de stijging als het numerieke aantal ligt in Arnhem significant hoger dan in vergelijkbare gemeenten (van 30 per 10.000 inwoners in 2012 naar 98 in 2022). Bij deze doelgroep is het risico op overlast en veiligheidsproblemen op straat of in de woonsituatie groter en kan daderschap en slachtofferschap door elkaar heen lopen.

WAT DOEN WE?

1 We voorkomen veiligheidsproblemen door een integrale aanpak

Door lokale zorg-, welzijns- en veiligheidspartijen nog beter te verbinden, zorgen we ervoor dat personen die overlast in een wijk veroorzaken tijdig in beeld zijn. Met deze partijen wordt per overlast gevende inwoner een persoonlijke aanpak bepaald. Door een samenhangende zorg en veiligheidsaanpak te organiseren, worden signalen vroegtijdig herkend en opgepakt en escalerende situaties zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of snel beëindigd. In deze aanpak kan bepaald worden of de overlast voortkomt uit een relatief eenvoudige oorzaak of dat de overlast complex en hardnekkig is. In basis zijn de Sociale Wijkteams (SWT) aan zet voor het eerste contact met de inwoner. Soms is een inwoner geholpen door de inzet van voorzieningen vanuit bijvoorbeeld de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), maar soms is er ook meer nodig. Hiervoor is een persoonsgerichte aanpak (PGA) ontwikkeld. Hierbij voeren wij als gemeente via de Overlast en Zorg (OZO) coördinator direct de regie over een samenwerking van wijkprofessionals in zorg-, welzijns- en veiligheidsdomein. Belangrijke randvoorwaarde is dat de onderlinge informatiedeling goed is geregeld en voldoet aan de vereisten van de AVG.

2 We verbeteren de aanpak van ernstige problematiek door het Zorg- en Veiligheidshuis

Wanneer de problemen complex en ernstig zijn en een direct gevaar vormen voor personen in de omgeving en anderen, hoort de casus in het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH). Het ZVH is een expertisecentrum dat regionaal functioneert, waar zowel partners uit het sociaal domein, zorgdomein als veiligheidsdomein op aangesloten zijn. In het ZVH wordt geëscaleerde problematiek op het gebied van zorg en veiligheid, jeugdcriminaliteit, high impact crime en huiselijk geweld behandeld. Het ZVH voor Arnhem en omgeving krijgt de komende jaren een forse kwaliteitsimpuls, waarbij meer aandacht wordt besteed aan een assertievere afhandeling van zaken met de hierboven genoemde partners. We streven ernaar dat de focus komt op een hands on aanpak, die wordt geborgd door stevige aansturing en gedegen procesbeschrijving. Tevens is een goede wisselwerking tussen het lokale niveau (bijv. de PGA in de wijken) en het regionale niveau van het ZVH van belang. Het resultaat moet meer en snellere afhandeling van zaken zijn.

3 We zorgen voor opvang van personen met wie het toch mis gaat

Als het mis gaat en een persoon zorgt voor overlast en onveiligheid op straat, dan heeft de politie de taak om de onveiligheid te beëindigen. We willen ervoor zorgen, in lijn met een recente aangenomen motie (22M181), dat de persoon dan zo snel mogelijk passende hulp krijgt. Daarvoor is nodig dat zorgvuldig en vlot bepaald kan worden wat nodig is en dat zorg- en veiligheids-organisaties snel schakelen om passende zorg te organiseren. We werken de komende periode samen met betrokken zorg- en veiligheidspartners aan een integrale, effectieve aanpak om preventie en zorg te realiseren om onnodige inzet door verschillende partijen te voorkomen. Een overzicht van de diverse interventies worden nader uitgewerkt in een integraal interventieplan voor verwarde personen, dat eind 2023 verwacht wordt.

4 We behandelen de binnenkomende meldingen Woonoverlast snel en adequaat

Een deel van de problematiek inzake zorg en veiligheid komt voort uit woon-overlast. In 2022 zijn zo'n 400 meldingen over woonoverlast ontvangen. Wij zetten de aanpak van woonoverlast onverminderd door, en verbinden de meldingen beter met het lokale netwerk waarin de coördinatoren Overlast en Zorg (OZO) en het Sociaal Wijkteam een centrale rol vervullen. Zo richten we ons niet enkel op het beëindigen van de woonoverlast zelf, maar ook op de structurele hulp aan en zorg voor de mensen die deze overlast veroorzaken.

5 We begeleiden jongeren in en uit detentie

We zorgen dat jongeren die in detentie zitten of hebben gezeten een toe-komstperspectief hebben en voorkomen daarmee recidive. Recent is het convenant 'nazorg voor ex-gedetineerden jeugd' ondertekend. In dit convenant zijn samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de Raad voor de Kinder-bescherming, de Gecertificeerde Instellingen, Stichting Sociale Wijkteams Arnhem en de gemeente Arnhem. We gaan in Arnhem een re-integratie officier Jeugd (RIO) inzetten voor iedere Arnhemse jeugdige die in detentie komt. De RIO is samen met de jeugdreclassering degene die de jeugdige bij zijn/haar re-integratie in de maatschappij begeleidt in onder andere het vinden van woonruimte, een baan en hulp bij financiële zaken. De RIO blijft zo lang als nodig in beeld.

4 — ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT

HET DOEL

Ondermijning is een steeds groter wordend probleem in de samenleving, zo ook in Arnhem. Ondermijnende criminaliteit maakt misbruik van de legale structuren en verstrengelt daarmee de criminele onderwereld met de boven-wereld. En dat heeft grote negatieve gevolgen voor de Arnhemse inwoners, ondernemers en onze wijken. **In Arnhem geven we daarom de komende jaren een flinke impuls aan de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.** Hoe we dat doen staat in het Plan van Aanpak Ondermijnende Criminaliteit. Daarmee wordt Arnhem veiliger voor haar bewoners, bezoekers en ondernemers.

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is er een van opsporen en ver-volgen en daarmee een taak van politie en justitie. Vanuit de gemeentelijke regierol op het gebied van veiligheid hebben we op het gebied van preventie en handhaving een grote toegevoegde waarde. Wij zetten in op een individu-ele aanpak, een groeps- en gebiedsgerichte aanpak en we focussen ons op specifieke fenomenen zoals witwassen en mensenhandel.

HET BEELD

De Rekenkamer constateerde al dat Arnhem een G40-gemeente is met G4-problemen. Op de onderwereldkaart van RTL, waaraan criminologen meewerkten, neemt Arnhem een vijfde plaats in. Daarmee is er een groot risico op ondermijning in Arnhem. In de afgelopen jaren steeg de geregistreerde criminaliteit die verband houdt met ondermijning met meer dan 50% en Zicht op Ondermijning noemt een bovengemiddeld aantal van 1770 jongeren in Arnhem met een hoog risicoprofiel voor drugscriminaliteit. De afgelopen vier jaar is het aantal drugsdelicten bijna twee keer zo hoog als dat van vergelijkbare gemeenten. Ook het geregistreerde wapenbezit is fors hoger. Het aantal brandstichtingen was in 2022 in Arnhem bijna twee keer zo hoog als in vergelijkbare gemeenten.

In 2022 zijn er in Arnhem 30 illegale hennepplantages geruimd en 20 harddrugslocaties opgerold. Op basis van de Opiumwet heeft de burgemeester 20 keer een woning of bedrijfspand gesloten. Bij sluitingen gaat het om ernstige overlast voor de buurt, schakel in het criminele circuit, grote hoeveelheden drugs, aanwezigheid van vuurwapens, brandgevaar/wateroverlast/explosiegevaar of recidive van overtredingen.

WAT DOEN WE?

1 We wapenen onze medewerkers en bestuurders tegen ondermijnende invloed

In de afgelopen jaren zien we dat ambtenaren onder druk worden gezet of beïnvloed worden door ondermijnende criminelen. Wij weren deze ondermijnende invloeden. Daarom zijn we extra alert op dat we criminelen niet ten onrechte een paspoort verstrekken bijvoorbeeld. Dat we geen zorg inkopen bij de verkeerde zorgbureaus en dat we geen zaken doen met foute ondernemers. Dat doen we door onze medewerkers en bestuurders bewust te maken van ondermijnende criminaliteit. We vragen hen ook signalen van ondermijning te herkennen en te melden. We geven voorlichting en opleidingen over ondermijning en over integer handelen van de medewerkers zelf.

2 We maken burgers bewust

Binnen de brede aanpak van ondermijning hoort een weerbare maatschappij. Met publiekscampagnes en gerichte voorlichting maken we burgers, bedrijven en organisaties bewuster van de gevaren van ondermijning en leren we hen hoe ondermijning te herkennen. En het leidt tot meer en betere meldingen: goede tips van burgers maken dat we de ondermijners daadwerkelijk kunnen aanpakken.

3 We pakken drugslocaties aan

We richten ons met de aanpak van drugs op de illegale en gevaarlijke locaties voor productie en handel in de stad. Samen met onze partners zetten we in op een gecoördineerde aanpak van drugscriminaliteit en drugsoverlast door het in kaart brengen van de problematiek. Risicolocaties brengen we in beeld en controleren die in een zo vroeg mogelijk stadium. Daarbij maken we optimaal gebruik van onze bevoegdheden en die van onze samenwerkingspartners (het Arnhemse interventieteam, hyena-acties) en zoeken we de balans in de diverse strafrechtelijke en bestuursrechtelijke mogelijkheden in de aanpak: lasten onder dwangsom en gebiedsverboden. We houden wijkgerichte acties, zowel preventief als repressief en we krijgen zicht op de hoofdrolspelers in de Arnhemse drugswereld.

Met het Arnhemse interventieteam gaan we het toezicht en de controles op bedrijventerreinen, horeca en andere gebieden intensiveren. Daarbij hoort ook dat we de voorbereidingen daarvoor verbeteren. Dat doen we onder andere door te bouwen aan een goede informatiepositie. Binnen de afdeling veiligheid is er daarom een informatieknooppunt ingericht. Door meer informatie aan elkaar te verbinden wordt ondermijnende criminaliteit zichtbaar en komen criminelen en criminele plekken in Arnhem nog beter in beeld.

4 We pakken mensenhandel aan

Mensenhandel is één van de ernstigste en meest complexe verschijningsvormen van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. De individuele vrijheid van mensen wordt afgepakt. Het wordt vaak gepleegd in een crimineel samenwerkingsverband dat misbruik maakt van de legale bovenwereld. Als we het hebben over mensenhandel dan hebben we het over seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. In het Plan van Aanpak Mensenhandel staat beschreven hoe we de komende jaren de mensenhandel aanpakken.

We zetten in op de pijlers: voorkomen, signaleren, bestrijden en beschermen. We brengen interne en externe aandachtsfunctionarissen in positie en verbinden onze zorg- en veiligheidspartners met elkaar. We zorgen ervoor dat door voorlichting en training professionals zijn geschoold in het herkennen van signalen van uitbuiting. We controleren kwetsbare branches als uitzendbureaus, vergunningsplichtige horeca- en seksinrichtingen. Ook de onvergunde seksinrichtingen komen aan bod. Op onderdelen zullen we ons beleid actualiseren. We herzien op korte termijn ons beleid over sekswerk in Arnhem, dat nu nog dateert uit begin van deze eeuw.

5 We pakken witwassen aan

Criminaliteit mag nooit lonen. Door geld dat met criminele activiteiten wordt verdiend, wit te wassen, proberen criminelen hun illegale geld legaal te maken. Via dekmantels en ondergronds bankieren worden kwetsbare mensen en bedrijven voor hun criminele karretje gespannen om illegaal geld te zuiveren.

Wij hebben een grote rol in het opwerpen van barrières, het inzicht krijgen in kwetsbare branches en het signaleren van het fenomeen. Daarvoor heeft de gemeente verschillende instrumenten. Al vanaf 2021 intensiveren we de inzet van de wet Bibob en hebben we de toepassing ervan naar meer branches uitgebreid: foute ondernemers hebben in Arnhem niks te zoeken. We hebben recent de Algemene Plaatselijke Verordening aangepast zodat bijvoorbeeld een gebied onder Bibob-bereik kan worden gebracht en we hebben het Bibob-domein uitgebreid naar vastgoed en zorgfraude. Opkopers worden verplicht een doorlopend en gewaarmerkt inkoopregister bij te houden. Met integrale controles zorgen we voor een actueel beeld.

6 We pakken zorgfraude aan

In de afgelopen jaren komen er steeds meer signalen binnen over malafide zorgbureaus. Het gaat om signalen van zorgbureaus die niet geleverde diensten declareren, duurdere behandelingen voorwenden of persoonsgebonden budgetten in eigen zak steken. Zo profiteren criminelen van de zorg en komt zorggeld vaak niet terecht bij diegenen die hulp nodig hebben. Samen met het sociale domein maken we vanuit veiligheid werk van een goede uitvoering van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en zoeken we naar methoden om malafide ondernemers zo vroeg mogelijk te ontmaskeren. Samen met het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) Oost-Nederland ontrafelen we complexe criminele fraude-constructies. Samen met onze partners in de regio richten we een informatieplein zorgfraude Gelderland-Midden op.

5 — DIGITALE CRIMINALITEIT

HET DOEL

Onze inwoners moeten zich bewust zijn van de gevaren van online criminaliteit en weten wat ze ertegen moeten doen. Zij moeten zich onbezorgd kunnen bewegen, ook online. Online criminaliteit heeft gevolgen: mensen worden echt bestolen of bedreigd. Digitale criminaliteit is relatief onzichtbaar. De dader kan van over de hele wereld en vanuit de anonimiteit zijn criminele activiteiten ontplooien. Het is betrekkelijk gemakkelijk om van achter een computer ouderen hun digitale inlogcode te ontfutselen of om een jongere te bewegen een bankrekening ter beschikking te stellen voor het doorsluizen van crimineel geld. En dus gebeurt dat in toenemende mate. Ook in Arnhem.

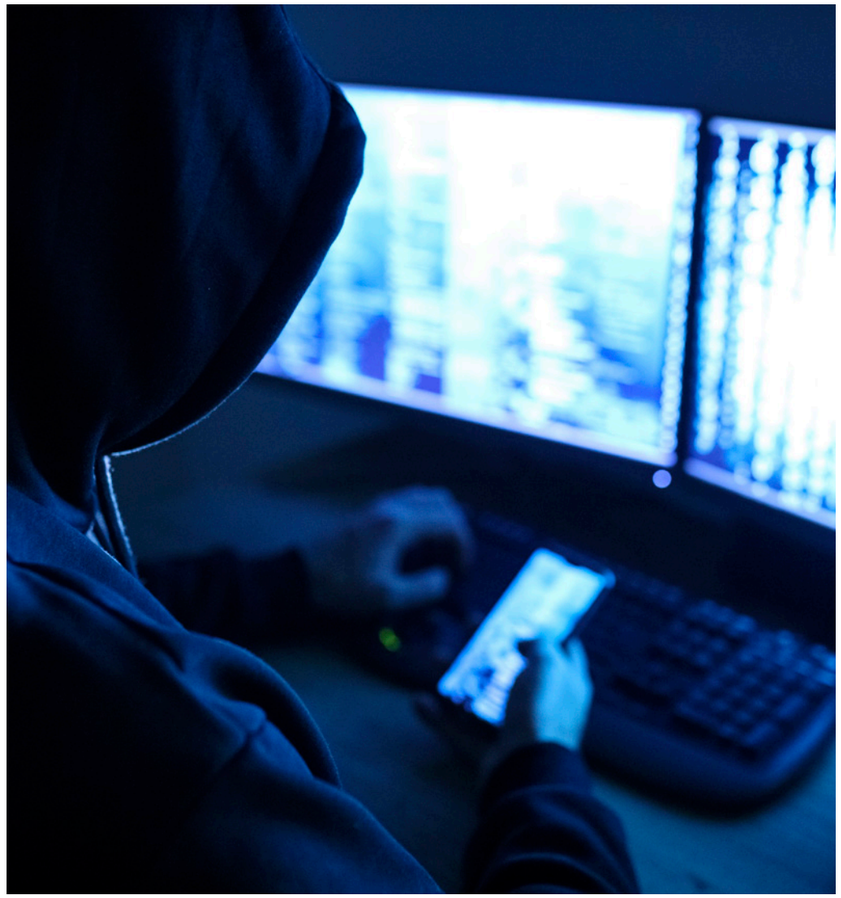
Wij hebben in het bijzonder een taak in de preventie van slachtofferschap onder de meest kwetsbaren: ouderen, jongeren en het midden- en kleinbedrijf. We gaan vaker en breder voorlichten om te voorkomen dat inwoners, bedrijven en voorzieningen slachtoffer worden van cybercriminaliteit. We zetten hiervoor meer menskracht in de komende jaren. Daarnaast zorgen we voor een netwerk waardoor we tijdig op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen in dit dynamische domein. Uiteraard blijven we ervoor zorgen dat ook onze eigen medewerkers zich bewust zijn van het belang van gegevensbescherming en informatieveiligheid.

HET BEELD

Online criminaliteit is een maatschappelijk probleem. Anonieme daders maken veelal anonieme slachtoffers. Dat maakt het zicht op misdaadcijfers lastig. Wat we zeker weten is dat de gevolgen van online criminaliteit voor het slachtoffer groot zijn: denk aan hacking, phishing, whatsappfaude en sextortion. Het aantal slachtoffers van digitale delicten stijgt, terwijl het aantal slachtoffers van andere criminaliteit daalt. Veel daders opereren nationaal en mondiaal. Een slachtoffer in Arnhem betekent zeker niet dat de dader nabij is.

Uit onderzoek blijkt dat er drie kwetsbare groepen in onze stad zijn te onderscheiden: ouderen, jongeren en het midden- en klein bedrijf. Politiecijfers laten zien dat mensen van middelbare leeftijd en ouderen verhoudingsgewijs vaker het slachtoffer zijn van oplichting en fraude en jongeren eerder te maken krijgen met cyberpesten of geldezelschap (het laten gebruiken van de eigen rekening om geld van criminelen over te maken of wit te wassen).

WAT DOEN WE?

1 We zetten in op weerbaarheid

We zetten meer, systematischer en met een groter bereik voorlichting in om kwetsbare groepen in de stad alerter en weerbaarder te maken. We doen dit samen met de politie. Daarvoor intensiveren we vooral de activiteiten voor ouderen (oplichting en fraude) en het midden- en kleinbedrijf (cybercrime breed). Voor jongeren doen we al het nodige, en dat bouwen we verder uit. Zo doen we al mee aan het programma Hackshield, een cybersecuritygame voor kinderen. Hiermee maken we hen weerbaar tegen de digitale uitdagingen van tegenwoordig. Jongeren worden gestimuleerd om hun kennis door te geven aan hun ouders en opa's en oma's. Daarnaast maken we gebruik van het Youth Cyber Team. Daarbij volgen rolmodellen trainingen gevolgd over online normen en waarden, geweld online en het exposen, fake news en easy money. Zij geven hun kennis door aan ouders en professionals en leerlingen op scholen in de wijk. Halt geeft lessen over online veiligheid en gedrag. Ook leraren krijgen voorlichting over online fenomenen die spelen onder hun scholieren. De slachtoffercijfers over digitale criminaliteit in Arnhem moeten hiermee omlaag worden gebracht.

2 We bouwen een sterk netwerk tegen cybercriminaliteit

We bouwen een netwerk van cybercollega's en -experts zodat we toegang hebben tot de expertise die nodig is voor de ontwikkeling en actualisatie van een lokale aanpak cybercriminaliteit. Nieuwe digitale ontwikkelingen en uitdagingen voor de veiligheid zien we daarmee tijdig en nemen we op in onze aanpak. Deze expertise bevindt zich in een klein en landelijk netwerk bij diverse afdelingen van de politie, wetenschappelijke partijen, het CCV, ministeries, regionale samenwerkingsverbanden, en publieke en private partijen. De gemeente is in 2022 aangesloten bij de City Deal Cybercrime van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid en het ministerie van Justitie en Veiligheid. Doel van dit consortium is om expertise uit te wisselen, gezamenlijk interventies te ontwikkelen en het effect van deze interventies te meten.

Eigen huis op orde

Op deze plek is het goed te vermelden dat ook de gemeente slachtoffer kan worden van cybercrime. Wij zetten in op de veiligheid van onze digitale systemen. Dit is belegd bij de Chief Information Officer van de gemeente. De grote hoeveelheid gegevens die de gemeente te verwerken krijgt, moet veilig zijn. Dat vraagt iets van onze medewerkers. Zij moeten zich er bewust van zijn dat criminelen interesse hebben in onze gegevens. We werken voortdurend aan onze digitale bewustwording om te voorkomen dat we die gegevens beschermen en niet onbedoeld delen met mensen die daar geen recht toe hebben.

Dit doen we bijvoorbeeld door aandacht te besteden aan bewustwording. Jaarlijks organiseren we de themaweek Week van de Digitale Weerbaarheid, waarin we aandacht besteden aan hoe medewerkers van de gemeente kunnen voorkomen dat we slachtoffer worden van cybercrime. Daarnaast geven we de medewerkers ook handelingsperspectief om een eventuele cybercrime-aanval zo snel mogelijk en met zo min mogelijk schade kunnen indammen.

De komende jaren wordt vanuit het idee van ‘de basis op orde’ gezorgd voor het doorgaan van goed en veilig werken met informatie binnen alle afdelingen en werkprocessen. Hierbij besteden wij aandacht aan het veilig houden van informatie en het werken met (persoons)gegevens.

6 — OPENBARE ORDE EN SOCIALE ONRUST

HET DOEL

Wij zijn een stad waarin inwoners en bewoners zich vrij en veilig moeten kunnen voelen. Waarin demonstranten welkom zijn, zonder dat zij of omstanders of omwonenden zich zorgen hoeven te maken over geweld of ongeregeldheden. Een stad waar iedereen kan uitgaan en iedereen zich veilig kan voelen. Waarin niet gediscrimineerd wordt. Een stad met een gastvrije binnenstad waar je ongestoord kunt winkelen en met een veilig en schoon centraal station. Waar ouders met kinderen naar Vitesse kunnen gaan zonder zich zorgen te hoeven maken over relschoppers.

Om dit alles te bewerkstelligen, **zorgen we voor een veilige openbare ruimte, veilig uitgaan en veilige demonstraties, manifestaties en evenementen**. We handelen onmiddellijk bij grootschalige branden, de vondst van explosieven of andere crisissituaties en maatschappelijke onrust. We pakken extremisten en relschoppers stevig aan, omdat zij het anders verzieken voor de anderen.

HET BEELD

Arnhem is een grote en gastvrije stad en dat heeft gevolgen voor de openbare orde en veiligheid. Een centraal station, een uitgebreid horecaconcentratiegebied met vrije openingstijden, grootschalige evenementen en een professionele voetbalclub zijn die komen met verantwoordelijkheid. Het aantal demonstraties is de afgelopen tijd toegenomen, terwijl vanwege de polarisatie en de algemene verharding van de maatschappij het risico op geweld toeneemt. Een aantal elkaar versterkende crises jaagt dit proces aan: zorgelijke ontwikkelingen inzake klimaat, stikstof, vluchtelingen en energiezekerheid. Een groeiende groep mensen wantrouwt en keert zich tegen de overheid, waardoor confrontaties met bijvoorbeeld politie dichterbij komen. Er is sprake van een wederzijdse beïnvloeding in de digitale en fysieke wereld in veiligheidssituaties in Arnhem, de coronaperiode lijkt hierin een katalysator te zijn geweest. Daarnaast kent Arnhem de nodige diasporagemeenschappen die sterk reageren op toenemende spanningen elders in de wereld.

Arnhem heeft een aanzienlijke opgave in de aanpak van radicalisering. Polarisatie en anti-overheidssentiment nemen toe. De invloed van (sociale) media en desinformatie op het polariserend landschap is groot, terwijl de vraag om te investeren in burgerschap en een inclusieve samenleving groeit.

WAT DOEN WE?

1 We zorgen voor veilige demonstraties, manifestaties en evenementen

De Arnhemse traditie van een stad waarin veel en veilige demonstraties en evenementen worden georganiseerd moet overeind blijven. Omdat zowel het aantal als het karakter verandert, versterken we het netwerk van partijen die hun steentje bijdragen aan het veilig verloop van demonstraties en manifestaties. We zorgen ervoor dat we beter, sneller en zorgvuldiger relevante signalen over geweldsdreiging zien. Ook zorgen we dat we flexibel kunnen inspelen op onvoorziene ontwikkelingen, met partners binnen en buiten de veiligheidsketen. Uiteindelijk komen we vaak voor incidenten en crises te staan die een directe interventie vragen. Tevens is het onze ambitie om in de toekomst meer en meer de verantwoordelijkheid hiervoor (ook) te beleggen bij de organisator, vanuit het principe dat deze doet wat hij of zij zelf kan doen alvorens wordt gekeken naar de politie. De politiecapaciteit die hiermee kan worden vrijgemaakt is hard nodig in de wijken.

Een aandachtspunt is de ontwikkeling waarbij de organisatie van (spontane) evenementen online plaatsvindt. Hierbij kan opruiing en aanzetten tot geweld een rol spelen. Wij zien een nadrukkelijke taak voor de politie om hierop tijdig zicht te hebben. Maar dan moet er voor de politie wel duidelijkheid zijn over wat wel en niet is toegestaan op het gebied van monitoring. Wij zullen eraan bijdragen dat deze duidelijkheid er komt en dat de politie zijn verantwoordelijkheid hierin kan waarmaken.

Cameratoezicht speelt een belangrijke rol bij het handhaven van de openbare orde, ook in Arnhem. Camera's zorgen ervoor dat mensen zich veilig kunnen voelen en kwaadwillende afzien van hun plannen. Ook zijn ze behulpzaam bij de opsporing van geweldsmisdrijven en diefstal. We zien deze realiteit, en blijven tegelijk kritisch. We bezien de plaatsing van camera's periodiek en meten effect en toegevoegde waarde.

Iedereen moet in Arnhem in vrijheid en veiligheid kunnen uitgaan. Naast politie en handhaving zetten we sfeerteams in van Stichting Veilige Steden op de Korenmarkt. De ervaringen van zowel politie, gemeente, ondernemers als bezoekers zijn positief. Onze inzet is om de sfeerteams een (gedeelde) verantwoordelijkheid met de ondernemers in het gebied te maken.

Arnhem is voorloper op het gebied van "gastvrij en veilig voetbal". Door een combinatie van preventief werk om ervoor te zorgen dat het voetbal een plezier blijft en een harde handhaving voor wie zich daaraan niet houdt. De voetbalclub zelf heeft een grote rol bij de organisatie van de preventieve kant (Vitesse betrokken en het supporterstraject), en onder regie van de gemeente worden relschoppers gericht aangepakt (bijvoorbeeld middels een PGA) en volgt bestraffing op wanordelijkheden in en rondom de stadions (bijvoorbeeld door supporters die zich hebben misdragen niet meer toe te laten). Samen met andere steden die te maken hebben met betaald voetbal zetten we deze lijn door.

2 We investeren in brandweer, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg

We blijven investeren in een goede gemeentelijke openbare orde en veiligheid piket-functie regionale brandweer, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg. Deze investeringen zijn noodzakelijk om ook in tijden van crisis goed voor onze inwoners te kunnen zorgen en in voorkomende situaties zelfs levensreddend te kunnen zijn. We hebben daarbij extra aandacht voor nieuwe typen crises als gevolg van klimaatverandering en energieopwekking én de risico's die specifiek voor Arnhem gelden.

In aankomende periode wordt fors ingezet op de bedrijfsvoering en aansturing van onze Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM). Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het versterken van de crisisbeheersing en de publieke gezondheid (zowel algemene publieke gezondheidszorg, als jeugdgezondheidszorg. Ook is het voor Arnhem belangrijk dat VGGM een uitnodigende en toegankelijke organisatie is voor alle inwoners. Een diverse en inclusieve organisatie waarin Arnhemmers zich kunnen herkennen.

3 We investeren in bondgenoten

Wij zetten de komende periode in om belangrijke sleutelfiguren in de stad bij elkaar te brengen en een bondgenootschap met ons te vormen; voor een stad waar mensen met verschillende anderen samenkomen in wat hen verbindt en waar we polarisatie en agressie geen kans geven. Via de wijkveiligheidsaanpak wordt het bondgenootschap vormgegeven. Onze bondgenoten zijn sleutelfiguren met een aantoonbare achterban en invloed binnen hun gemeenschap (bijvoorbeeld de vertegenwoordiger van een geloofs- of diasporagemeenschap of de voorzitter van een bewoners- of sportvereniging. We bouwen in tijden van rust, zodat we bij onrust elkaar snel weten te vinden om de rust te herstellen. Het duurzame antwoord op maatschappelijke onrust is immers inclusie.

4 We leren kinderen en jongeren kritisch denken en verantwoord met informatie om te gaan

We helpen jonge Arnhemmers om weerbaar te worden: op het internet en kinderen en jongeren ook specifiek op school. We stimuleren door campagne, voorlichting en persoonsgericht werk kritisch burgerschap en investeren in een weerbare samenleving waarbij meedoen aan onze democratische rechtsstaat, goed burgerschap en inclusie centraal staan. Zo zijn wij in staat om samen met ons netwerk van inwoners en maatschappelijk middenveld het polariserende landschap een antwoord te bieden. En voorkomen wij met een preventieve aanpak (nieuwe) vormen van problematisch gedrag en extremisme. Daarbij is een goede samenwerking met het jeugd- en zorgbeleid cruciaal.

5 We signaleren radicalisering en gaan het tegen

Voor de aankomende vier jaar investeren we in een sociaal stabiele en weerbare samenleving, vroege signalering van problematisch gedrag en het pro-actief interveniëren bij (signalen van) extremisme. We verbreden onze kennis- en signaleringsnetwerken, vooral ook op het gebied van anti-overheid, extreemrechts/links en (problematische) complottheorieën. In geval van risicocasussen zorgen we voor een Zorg- en Veiligheidshuis dat tijdig en assertief aanpakt en dreiging wegneemt.

We willen dat er een eind komt aan het verschijnsel dat ex-terrorismegedetineerden het Nederlanderschap wordt afgenomen maar zij niet het land verlaten. Dit levert namelijk een risico op voor Arnhem. Wij blijven inzetten op een effectuering van de uitzetting, en als dat niet mogelijk is mogelijkheden om zicht te houden op de betrokkene en deze perspectief te bieden in Arnhem.
De bal ligt bij de rijksoverheid en wij blijven pleiten voor een oplossing.

7 —
PREVENTIEVE JEUGDAANPAK

HET DOEL

De strijd tegen de georganiseerde (drugs)misdaad begint in de huiskamers in onze wijken. Onze jeugd dreigt steeds jonger in handen te vallen van de (drugs)criminaliteit, die de leefbaarheid in bepaalde wijken in Arnhem ondermijnt. Het water staat ons aan de lippen. **Daarom zetten we met de aanpak Preventie met Gezag in Arnhem-Oost in op preventie en repressie: we stellen normen, we handhaven én we houden kinderen en jongeren weg van criminaliteit**, doordat wij iets beters voor ze hebben. Thuis, op straat en op school, 24 uur per dag bieden docenten, jongerenwerkers, straatcoaches, wijkagenten en andere opvoeders een pedagogische omgeving.

De preventieve aanpak moet worden onderscheiden van de aanpak van overlast gevende jeugd(groepen), die in de aanpak wijkveiligheid en zorg en veiligheid is benoemd.

HET BEELD

De onderzoeken “Kweekvijver” (Mehlbaum Onderzoek) en “Misdadige Invloed” (Bureau Beke) schetsen een verontrustend beeld van de verlokkingen van de drugscriminaliteit in Arnhem. Daarnaast noemt Zicht op Ondermijning een bovengemiddeld aantal van 1770 jongeren in Arnhem met een hoog risicoprofiel voor drugscriminaliteit.

Er is sprake van een groot, actief crimineel netwerk waaronder ook jongeren en jongvolwassenen uit Arnhem-Oost. Minderjarige jongeren worden geronseld als loopjongen, om drugs of wapens te bewaren of om op kleine schaal te dealen in eigen kringen. Het crimineel kapitaal in de wijken in Oost is groot en Arnhem zelf is klein; elke jongere kent direct of ‘via via’ wel iemand die actief is in de drugscriminaliteit. Online wordt via Telegram of Signal veelvuldig en openlijk geronseld.

Onderzoek van Bureau Beke uit 2022 heeft inzichtelijk gemaakt op welke wijze de criminaliteit gepleegd door jongeren in drie wijken in Arnhem-Oost in relatie staat tot en beïnvloed wordt door (bovenlokale) fluïde criminele netwerken. Daartoe is op basis van straatinformatie van professionals uit de wijken en de stad en systeeminformatie van de politie een analyse uitgevoerd met als resultaat een netwerk van 484 personen, waarvan 285 Arnhemmers (en daarbinnen 114 personen uit de drie Arnhem-Oost wijken) die met elkaar zijn verbonden. Het netwerk bestaat voor 91 procent uit mannen. De gemiddelde leeftijd van de leden van het netwerk is 27 jaar. In de afgelopen drie jaar komen de leden van het netwerk voor in 10.311 politieregistraties als betrokkene of verdachte bij incidenten. Dat is gemiddeld 21 incidenten per persoon, waarvan gemiddeld 6 keer als betrokkene en gemiddeld 15 keer als verdachte. Het valt op dat het percentage drugsmisdrijven (2%) binnen het netwerk relatief laag is. De systeeminformatie (registraties bij de politie) wijst dus in een andere richting dan de verhalen die we bij professionals in de wijken hebben opgetekend. Het is goed om te constateren dat er met betrekking tot drugscriminaliteit een discrepantie is tussen de verhalen en de verbalen.

Met het Breed Offensief Tegen Ondermijnende Criminaliteit (BOTOC) hebben we bewezen dat systeeminterventies vanuit zowel preventie als repressie met gezag wérken. Partners hebben elkaar gevonden in een keten die wijken beschermt tegen de gevolgen van drugscriminaliteit. Scholen, jongerenwerkers, politie en justitie nemen samen met de gemeente hun verantwoordelijkheid en hebben deze problematiek tot prioriteit gemaakt. Deze beweging kan enkel worden voltrokken door vol te houden; dit is een zaak van de lange adem.

We werken mee aan de Arnhem-Oost programmalijn van de pedagogische wijk. We zorgen ervoor dat pedagogische krachten aanwezig en actief zijn in de gouden driehoek van school, thuis en straat.
Waar jongeren allerlei verschillende opvoeders om zich heen hebben die gezamenlijk optrekken, of zij nu docent zijn, jongerenwerker, ouder, coach of ander rolmodel. Met kennis over de situatie van elke individuele jongere, en waar leren meer is dan rekenen en taal. Leren is ook de vorming van persoonlijkheid: via sport, cultuur of andere zelfontplooiing, bij voorkeur steeds uitgevoerd met betrokkenen uit de wijk. De pedagogische wijk vergt een langdurige inspanning die uiteindelijk leidt tot een generatie jonge Arnhemmers die hun kansen optimaal hebben kunnen ontplooien, vooral ook door op te groeien in een veilige en stimulerende omgeving.

WAT DOEN WE?

In het plan van aanpak, dat wij hebben verstuurd naar de raad, hebben we de noodzakelijke interventies beschreven. Deze passen in de integrale aanpak van Arnhem-Oost. We weten dat ze werken omdat we ze al uitvoeren. Daarnaast stellen we enkele verdiepende, versterkende en verstevigende interventies voor.

1 Jongerenwerk 3.0

We zetten stevig in op de persoonsgerichte begeleiding van kwetsbare jongeren. De focus van Intensieve Trajectbegeleiding binnen Preventie met Gezag ligt op het voorkomen dat jeugd uit Geitenkamp, Presikhaaf en Malburgen in de ondermijnende georganiseerde criminaliteit terecht komt en op het bieden kan kansen en perspectief aan deze jeugd. Deze jongeren, vaak tussen de 11-23 jaar oud, krijgen een begeleidingstraject waarin doelen worden gesteld op het gebied van school, werk, familie en vrienden: (inzet op vergroten van sociaal emotionele ontwikkeling, executieve vaardigheden en metacognitieve vaardigheden). De thuis- / gezinssituatie wordt, waar het kan, geïntegreerd in de aanpak.

Een ambitie binnen de aanpak is om de groeiende onlinewereld van kinderen en jongeren beter in het vizier te hebben en hierop beter te kunnen inspelen. Jongerenwerkers van Presikhaaf University en AM Support zijn hierin voorlopers; we zullen hun kennis gebruiken om online in de aanpak de plek te geven die het verdient.

2 Straat en school

We zetten fors in op toezicht in de wijk en rond scholen alsmede vroegtijdige signalering van situaties van overlast of criminaliteit. Straatcoaches zijn zichtbaar aanwezig in de wijken, rond scholen en bij het jognerenwerk. Ze spreken overlast gevende jeugd aan, moedigen positief gedrag aan. Ze surveilleren, de-escaleren, dringen overlast terug en signaleren vroegtijdig situaties die tot overlast of criminaliteit kunnen leiden. De focus ligt op drugshandel en drugsgebruik door jeugdigen in Arnhem-Oost. Daarnaast hebben zij groepen en individuen in beeld en zijn hiermee een informatiebron voor gemeente en ketenpartners.

De straatcoaches nemen de aanpak VIOS op zich, die enerzijds scholen van handelingsperspectief voorziet bij het omgaan met ondermijnende jeugdcriminaliteit. Anderzijds betrekt VIOS scholen bij de wijkgerichte aanpak in Arnhem. Het gaat om een stevige interne en externe (lokale) ketensamenwerking, waar zichtbaarheid en samenwerking tussen partners als politie, wijkteam, leerplicht etc. vergroot wordt. Daarnaast heeft iedere school een schoolveiligheidsplan waar in- en externe werkafspraken, voorlichting en interventies staan beschreven en als laatste worden vaardigheden en kennis op veiligheidsthema's voor leerlingen, ouders en schoolpersoneel vergroot.

3 Preventief Interventie Team (PIT)

Het PIT helpt kinderen vanaf 6 jaar met een verhoogd risico op afglijden naar druggerelateerde criminaliteit vanwege externaliserend probleemgedrag op primair onderwijs scholen. De aanpak is er op gericht dat kinderen zichzelf zowel op school als thuis zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Een essentieel onderdeel van de werkwijze is onderzoek naar sociale weerbaarheid bij bovengemiddeld heftig en externaliserend gedrag gebaseerd op de neurowetenschap. De PIT-coach biedt een maatwerktraject, waarbij school en ouders belangrijke partners zijn. Het uitgangspunt is doen wat nodig is: zo vroeg mogelijk bijsturen van probleemgedrag waardoor het kind met een relatief lichte interventie geholpen kan worden bij het opbouwen van een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling.

4 Prospect4Cash

We krijgen jongeren aan betaald werk, bij voorkeur in de eigen wijk, als tegenhanger van het kunnen 'verkrijgen' van crimineel geld. Door dit werk kunnen jongeren op een eerlijke manier geld verdienen, werkgeversvaardigheden leren en zicht oriënteren op de arbeidsmarkt. De jongere kan een voorbeeld worden voor anderen jongeren in de wijk, wanneer zij zien dat 'regulier' werken loont.

5 Versterking PGA (Aanpak risicojeugd Veiligheidshuis)

We zorgen voor een versterking van de aanpak van jongeren die dreigen af te glijden richting ondermijnende criminaliteit.

Bredere jeugdaanpak Arnhem Oost

De interventies van Preventie met Gezag richten zich op de kinderen en jongeren die het meeste risico lopen en zijn onderdeel van de jeugdaanpak in Arnhem Oost die zich richt op alle jeugd in deze wijken. Deze aanpak richt zich op sport, cultuur en zelfontplooiing als manieren om persoonlijkheid te vormen.

Preventie én repressie

Omdat het Rijk de aanpak Preventie met Gezag van de gemeente Arnhem steunt, worden ook politie en justitie versterkt. De politieteams van Arnhem hebben actief op de prioriteiten van Preventie met Gezag geïnvesteerd om de repressieve aanpak te versterken. Dit komt onder meer tot uiting in processen-verbaal van bevindingen voor jongeren in relatie tot een persoonsgerichte aanpak, de opsporing van jeugdige drugscriminelen en een jeugdagent voor de jonge aanwas. Het OM heeft een zaakofficier en twee parketsecretarissen toegewezen en capaciteit vrijgemaakt voor een adviseur intel, een coördinator en een criminoloog. In de komende periode onderzoeken wij met de rechtbank en het Openbaar Ministerie of, en zo ja hoe, wijkrechtspraak geïntroduceerd kan worden in Arnhem.

8 — DE RANDVOORWAARDEN: WAT IS NODIG OM HET PLAN TE DOEN SLAGEN?

Om de actielijnen uit dit Integraal Veiligheidsplan te kunnen uitvoeren, is meer nodig dan beleid alleen. Daarvoor is stevige regie en aansturing van de gemeente nodig, met een scherp oog voor wat op straat nodig is. Hiervoor is uitvoeringskracht nodig: mensen op straat, in de wijken die zich iedere dag weer inzetten voor de veiligheid in Arnhem. Beleid zonder uitvoeringskracht is tandeloos, uitvoeringskracht zonder beleid is eindeloos. Er is een structurele financiering nodig zodat met vertrouwen kan worden gebouwd aan een robuust veiligheidsnetwerk. Daarnaast is noodzakelijk dat we de informatie die we hebben optimaal en tijdig gebruiken, in alle zorgvuldigheid. Tot slot moeten we laten zien wat we doen, zodat de Arnhemmer ziet en voelt dat wij er zijn voor hem en haar.

Regie en aansturing

Veiligheid vraagt om stevige regie en aansturing van de gemeente.
De dagelijkse uitvoering van belangrijke taken zoals de aanpak van personen met verward gedrag, woonoverlast of drugspanden vraagt om een krachtige lokale overheid die er bovenop zit. Dit geldt voor alle stappen in het werkproces: het signaleren van een misstand, het compleet krijgen van het beeld, het bepalen van de aanpak en tot slot de uitvoering hiervan. Het is een duidelijke verantwoordelijkheid voor de gemeente om signalen op te pakken en ervoor te zorgen dat misstanden worden aangepakt. Dat doen wij vaak niet zelf. De gemeente is bij uitstek spin in het web van organisaties die vanuit verschillende taken samenwerken voor een veiliger Arnhem. Maar de gemeente moet overzien en zorgdragen dat de keten van signaal tot oplossing is gesloten. Dit vraagt om een andere koers dan die van voorbije tijden, waarin cruciale taken werden uitbesteed en te weinig werd omgekeken naar de uitvoering. Deze koers zien we terug in alle actielijnen. Duidelijke voorbeeld zijn het onderbrengen van de coördinatoren Overlast en Zorg (OZO) onder onze directe regie en aansturing en het verduidelijken van onze leidende rol in de zorg voor schoon, heel en veilige wijken.

Informatie

Een goede en zorgvuldige analyse van informatie is cruciaal voor de uitvoering van de veiligheidstaken. Ook moeten we zicht hebben op veiligheidstrends en ontwikkelingen. Van weten naar denken en doen. De burger mag van ons verwachten dat wij de informatie die wij langs verschillende wegen binnenkrijgen optimaal gebruiken. Dat wij bij signalen van overlast van een pand kunnen vaststellen of langs andere wegen meer bekend is over dit pand. Tevens moeten bij bepaalde signalen tijdig alarmbellen afgaan. Daarnaast is het voor het slagen van een juridisch traject belangrijk dat de informatie die ten grondslag ligt aan het besluit correct, volledig en logisch geordend is. Tot slot moeten wij de burger kunnen garanderen dat zijn informatie bij ons veilig is, dat enkel bevoegden toegang hebben tot de informatie en dat regels omtrent het delen, bewaren en vernietigen in acht worden genomen. Daarom werkt de afdeling Veiligheid de komende jaren hard verder aan het optimaliseren van haar informatieverwerking. Dit doen wij door specialisten en systemen aan te trekken die ons helpen bij het tijdig en zorgvuldig beschikbaar hebben van onze informatie, door de analysefunctie te professionaliseren en door te zorgen voor een hoog niveau van privacy-bewustzijn. Hiermee blijven we ook voor partners die veel met informatie werken, zoals de politie en het RIEC, een serieuze en te vertrouwen samenwerkingspartner. Tot slot zullen wij de uitvoering van dit plan monitoren en evalueren. Daartoe ontwikkelen we met Bureau Beke een instrument dat de veiligheidsopgave en -resultaten meetbaar maakt.

Uitvoeringskracht

De komende jaren zullen we investeren in uitvoeringskracht op straat. Dit is op het moment urgenter dan het maken van beleid. Het is een uitdaging, want juist in de uitvoering hebben we te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Dus zorgen we dat het uitvoerende werk in Arnhem op waarde wordt geschat, dat de uitvoerders de aansturing, begeleiding en steun krijgen die ze verdienen en dat we aan de Arnhemmer duidelijk laten zien wie er op straat en in de wijken is voor hen. Professionals die in Arnhem werken voor en met de burger zijn aanspreekbaar, makkelijk te bereiken en bellen altijd terug. Ze zijn nabij, geven duidelijkheid over wat wel en niet kan, ze gaan tot het uiterste en vragen de burger indien nodig om hulp en steun daarbij. Dit is de inzet en de mentaliteit die wij vragen van onzen mensen op straat en daarvoor geven wij ze alle middelen en steun die zij nodig hebben.

Handhaving

Arnhem verdient meer en betere handhaving op straat. Daarom investeren we de komende jaren stevig in de straatcapaciteit, de aantrekkelijkheid en de kwaliteit van het werk alsmede in de doelmatige inzet van onze handhavers. Want zij zijn onze zichtbare vertegenwoordigers in de wijken, zij signaleren overlast, spreken burgers aan en kunnen zo nodig een einde maken aan een misstand. Conform de opdracht van de raad zorgen we in 2023 voor een straatcapaciteit

die past bij wat een stad als Arnhem minimaal nodig heeft. Ook zorgen we nog dit jaar voor een actueel handhavingsbeleid en uitvoeringsplan. Uitgangspunt daarbij zijn ten eerste de zorg voor een aantal cruciale plekken in de stad: het stationsgebied dat toegangspoort is tot de stad, de binnenstad met zijn concentratie van winkels en horeca en het winkel- en horecacomplex rondom de Steenstraat en Hommelseweg. Op deze plekken, waar veel Arnhemmers samenkomen, behoren de uitgangspunten van schoon, heel en veilig dagelijks recht te worden gedaan. Een ander uitgangspunt is de zorg voor zichtbare handhaving op kwetsbare plekken in de wijken waar veel overlast en onveiligheid kunnen samenkomen. Deze plekken worden in de wijkveiligheidsplannen aangewezen. Een derde uitgangspunt zijn gerichte acties en controles. Tot slot is er de tijdige opvolging van meldingen en handhavingsverzoeken van burgers. Handhavers zijn zichtbaar en aanspreekbaar; dit betekent dat zij zoveel als mogelijk lopend of op de fiets op straat zijn. Handhavers handhaven altijd; door aan te spreken, te verduidelijken, te waarschuwen en zo nodig te bestraffen. Handhavers hebben een zesde zintuig voor misstanden, waardoor zij meer zien dan anderen. Handhavers zijn een helpende hand voor slachtoffers van misstanden en treden op tegen hufters en criminelen.

Middelen

De afgelopen jaren is gestaag gewerkt aan voldoende middelen voor veiligheid. Een recente benchmark laat zien dat we nog steeds naar verhouding hoge misdaadcijfers hebben en tegelijk weinig uitgeven aan veiligheid. Mede dankzij de raad en het rijk zijn ook recent weer forse investeringen gedaan in handhavingscapaciteit, de aanpak van jeugd die dreigt af te glijden naar drugscriminaliteit en het bestrijden van woonoverlast. De gemeentelijke begroting laat dan ook een sterke stijging zien, en dit was hard nodig gezien het achterstallig onderhoud waaraan Arnhem leed. Met de huidige middelen kan dit Integraal Veiligheidsplan in de basis worden uitgevoerd. Wel bestaat een significant deel van de middelen uit incidenteel geld, terwijl stabiliteit en een lange adem noodzakelijk zijn om het tij te kunnen keren en de Arnhemmers het vertrouwen te geven dat wij niet alleen vandaag, maar ook morgen en overmorgen aan hun zijde staan. Daarom zullen wij ons blijven inspannen voor structureel geld en het afbouwen van de afhankelijkheid van het Rijk en incidentele middelen.

Communicatie en evaluatie

Communicatie maakt de inspanningen voor veiligheid zichtbaar en kent drie sporen: pers, publiek en partners. Bij voorkeur vertellen wij via de pers over nieuws en voortgang van activiteiten die een bodem van veiligheid leggen onder de ontwikkelingen voor wonen, leren en werken, van ontwikkelingen de bestrijding van huiselijk geweld en mensenhandel tot de voortgang van controles bij overlastlocaties en in drugspanden. Dit in een vroeg stadium, als het kan ook met een reportagerol voor de pers ter plaatse, vanwege de hoge geloofwaardigheid en het brede bereik van de publieke media.

Dit bereik hebben wij nodig omdat veiligheidsbestrijding afhankelijk is van informatie en naast de data-uitwisseling met RIEC en convenantpartners in het veiligheidsdomein, zijn ook de observaties, bevindingen en meldingen van bewoners, bezoekers en ondernemers cruciaal.

Daarom vullen wij de perscontacten aan met publiekscampagnes die de aandacht gaande houden; doel is de meldingsbereidheid die gewekt wordt in de pers te bestendigen en verder aan te moedigen – in het algemeen en zo nodig specifiek voor bepaalde typen vergrijpen, zoals woonoverlast, ondermijning, discriminatie of geweld. Het derde spoor is community communicatie voor de professionals bij veiligheid, met verbreding naar zorg, welzijn, onderwijs en wonen en met als doel: partners worden bondgenoten. Dit wordt een wekelijks voortgangsbericht zodat alle partijen op de hoogte zijn van dezelfde uitgangsinformatie en ook zelf aan het woord komen met hun voortgang, inzichten en verzoeken om ondersteuning. Wij maken bij voorkeur gebruik van onze bestaande kanalen, waaronder: raadsbrieven, presentaties, debatten en andere bijeenkomsten; perspublicaties, boeken en films; websites en sociale kanalen van de organisaties en andere partners, zoals inspecties, douane, zorginstellingen en scholen; nieuwsbrieven voor mailadressen, advertenties in de lokale huis-aan-huismedia, ontvangsten en bezoeken met uitnodigingen en toespraken en ook benutten wij kansen om aan te haken met onze veiligheidsoproepen bij actuele gebeurtenissen.

9 —
TOT SLOT

Veiligheid is dienend in Arnhem. Het dient ons levensgeluk. Opdat niet de sterkste wint, maar mensen in onze wijken in vrijheid, vrede en veiligheid kunnen leven. Wonen, leren en werken staan op de vaste grond die veiligheid biedt. Want veiligheid is niet ons einddoel, maar juist het begin. Voor een mooi leven tussen oprechte Arnhemmers die zich bekommeren om elkaar en samen een nieuwe generatie grootbrengen, op de schouders van veiligheid.
Wij gaan aan het werk!

Wijkveiligheid
1 Uitvoeren wijkveiligheidsplannen
2 Hotspots aanpakken
3 Panden sluiten
4 Veel en goede handhaving
Ondermijning
10 Weren ondermijning intern
11 Voorlichten en melden stimuleren
12 Sluiten drugslocaties
13 Aanpak mensenhandel
14 Aanpak witwassen
15 Aanpak zorgfraude
Zorg en veiligheid
5 Uitvoeren PGA wijken
6 Aanpak veiligheidshuis
7 Interveniëren bij overlast op straat
8 Aanpakken woonoverlast
9 Begeleiden (ex)gedetineerde jongeren
Digitale veiligheid
16 Arnhemmers weerbaar maken
17 Netwerk tegen cybercrime bouwen
Veiligheid Arnhem
28 Goede en zorgvuldige informatiehuishouding
29 Dynamisch veiligheidsbeeld en evaluatie beleid
30 Communicatie
Sociale onrust
18 Veilige demonstraties, manifestaties en evenementen
19 Investeren in brandweer, crisisbeheersing en GGD
20 Investeren in bondgenoten
21 Kinderen/jongeren kritisch leren denken
22 Signaleren en tegengaan van radicalisering
Jeugdaanpak
23 Jongerenwerk 3.0
24 Straat en school (VIOS)
25 Uitvoeren PIT trajecten
26 Werk voor jongeren
27 Uitvoeren/versterken PGA jeugd